

AYOP IN DE ENERGIETRANSITIE OP WEG NAAR MEER WIND OP ZEE & NIEUWE BUSINESS KANSEN

AYOP.COM

ECHT

AMSTERDAM IJMUIDEN
OFFSHORE PORTS

URGENTIE - ENERGIETRANSITIE

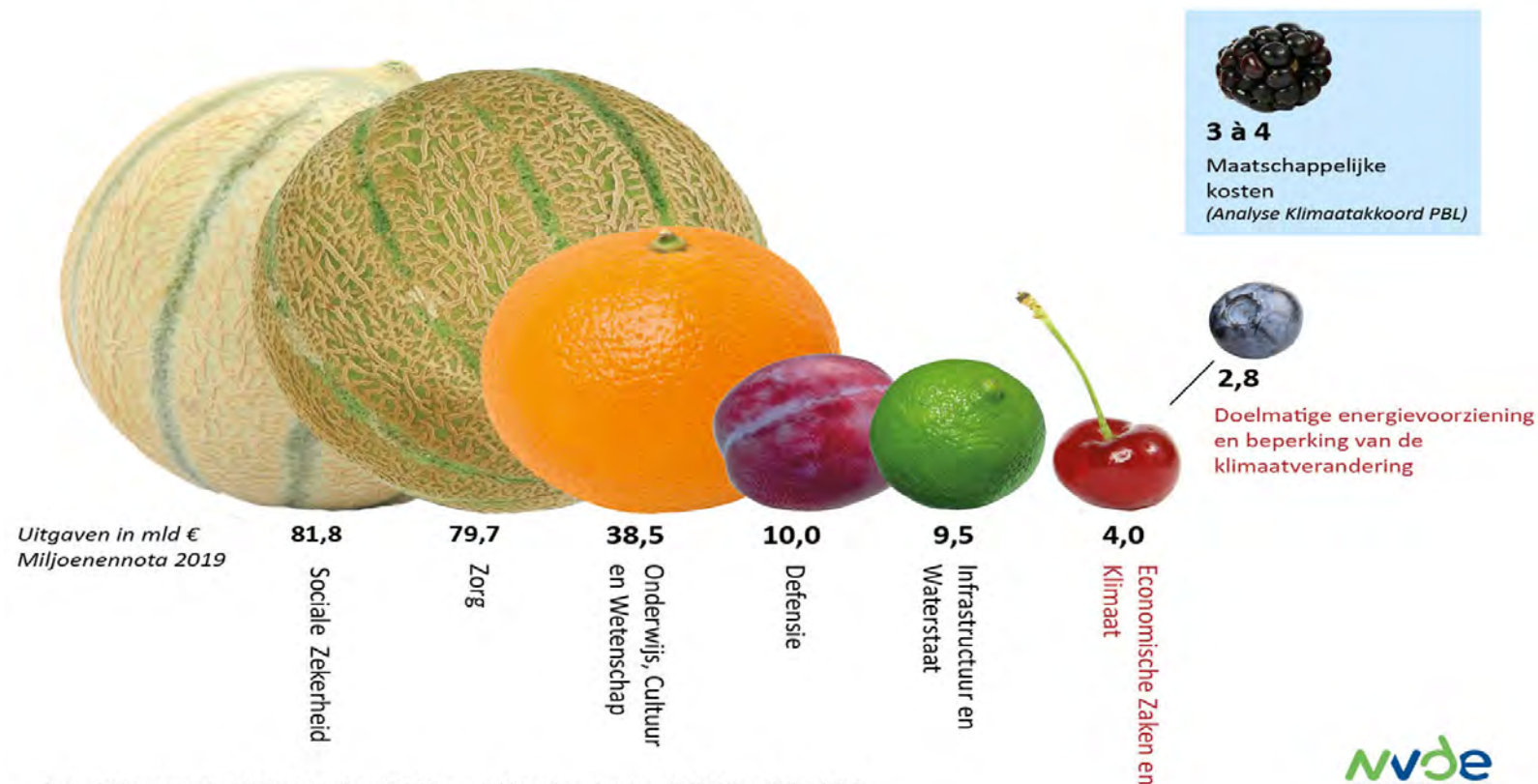
*Monday 8th of October 2018, the UN –
Climate Scientists have alarming news for
the world and its leaders*

*‘We have 12 years to limit climate change
catastrophe*

*urgent changes needed to cut risk of
extreme heat, drought, and floods.’
(IPCC report, 2018)*

URGENTIE: KLIMAATAKKOORD NEDERLAND?!

Uitgaven van de rijksoverheid in 2019

bron: Miljoenennota 2019 en Analyse PBL Klimaatakkoord september 2018. Visualistie NVDE

A large-scale offshore construction project in the North Sea. A massive grey and yellow vessel, the NDI 'WIC', is positioned in the background. In the foreground, a yellow and black offshore supply vessel is moving through the water, leaving a wake. A line of red buoys stretches across the water. The sky is blue with scattered white clouds.

WAT BETEKENEN DEZE ONTWIKKELINGEN VOOR DE INDUSTRIE IN DE REGIO?

DE ROL VAN WIND OP ZEE IN DE ENERGIETRANSITIE IN HET NKZG

CO2 reductie in Nederland: 49Mton

CO2 reductie van industrie en opwekking in NKZG: 14,4 Mton

Vraag naar elektriciteit van industrie NKZG in 2030 stijgt met 55PJ*

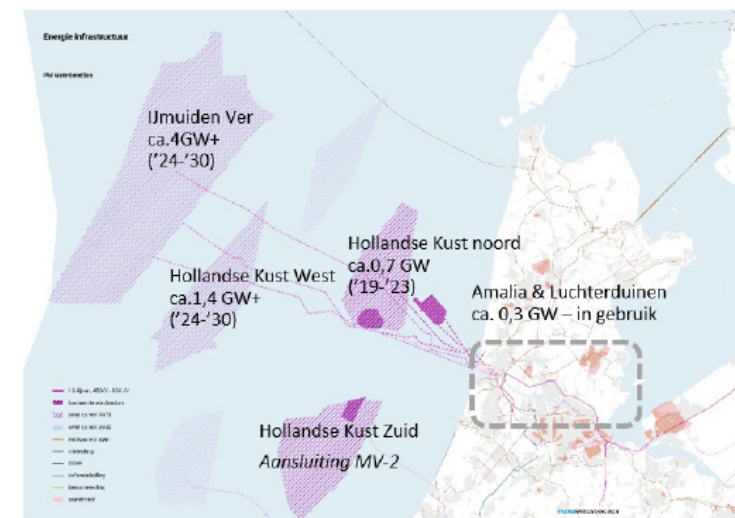
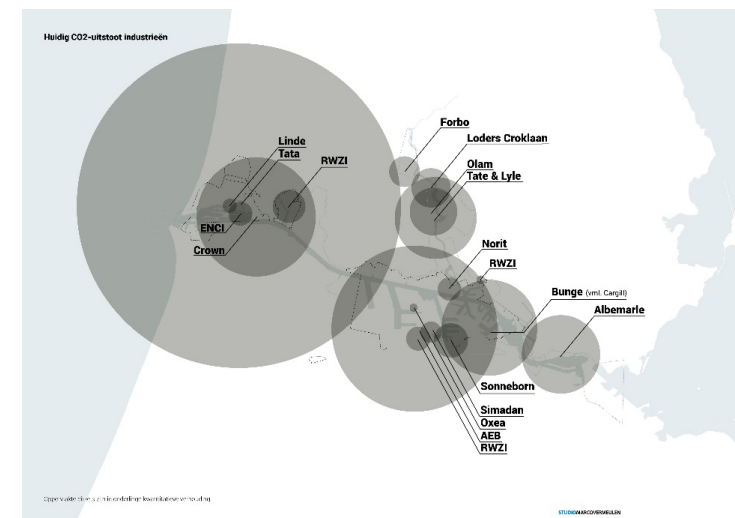
Opwekking van fossiele elektriciteit NKZG in 2030 daalt met 23 PJ

Totale extra vraag industrie NKZG in 2030 is 78 PJ

Nog niet meegenomen in deze berekening is de vraag van de bebouwde omgeving en mobiliteit!

NKZG kan de opgewekte elektriciteit van wind op zee van routekaart 1.0 en 2.0 in 2030 absorberen voor direct gebruik in de industrie

*Peta joule: 10¹⁵ joule!

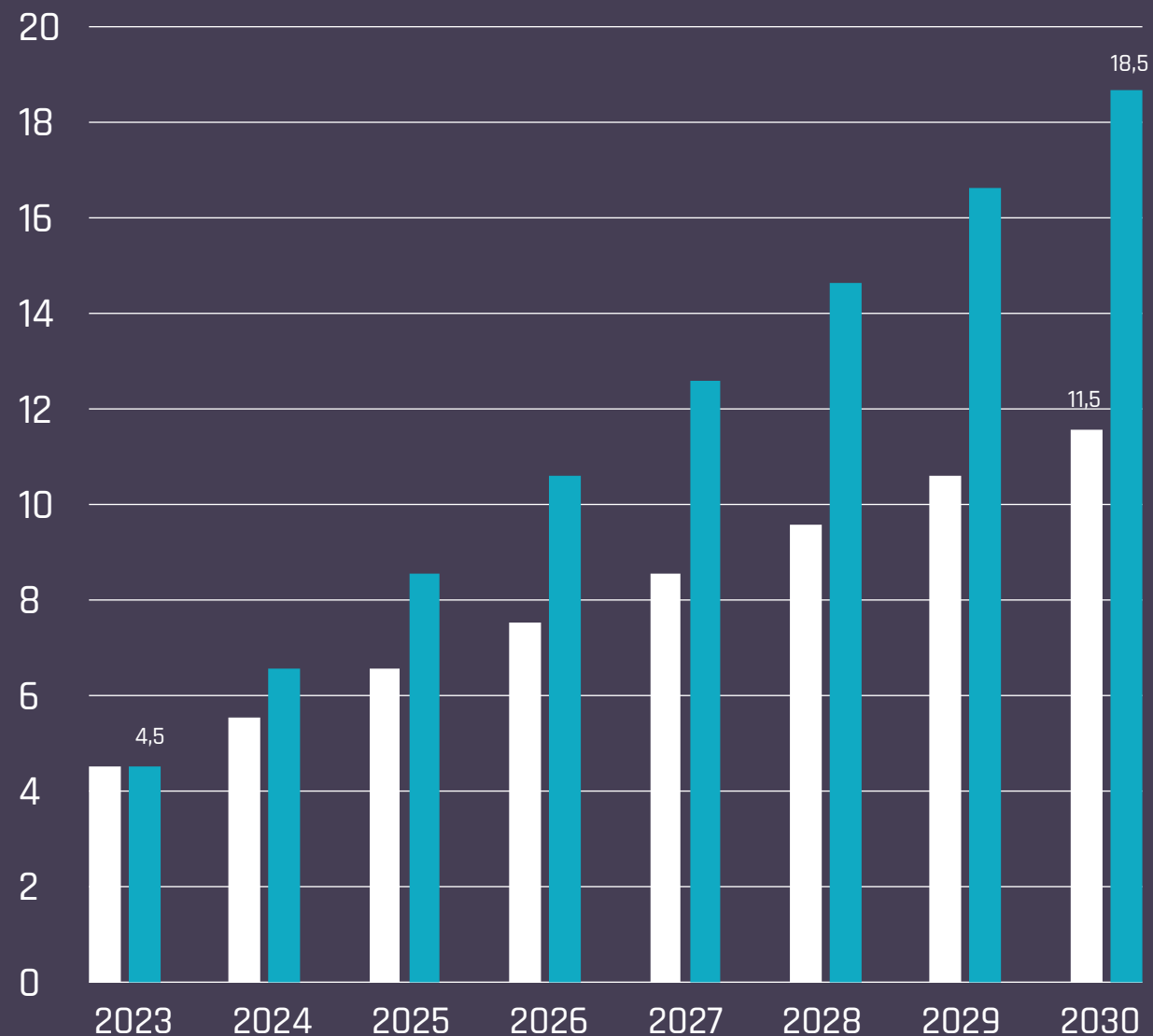
ONTWIKKELINGEN WINDSECTOR OP ZEE

WAAR GAAN WE HEEN
BINNEN DE KOMENDE 5
JAAR 2023, IN 2030 EN
2050?

1. ONTWIKKELINGEN WINDSECTOR OP ZEE: NEDERLAND

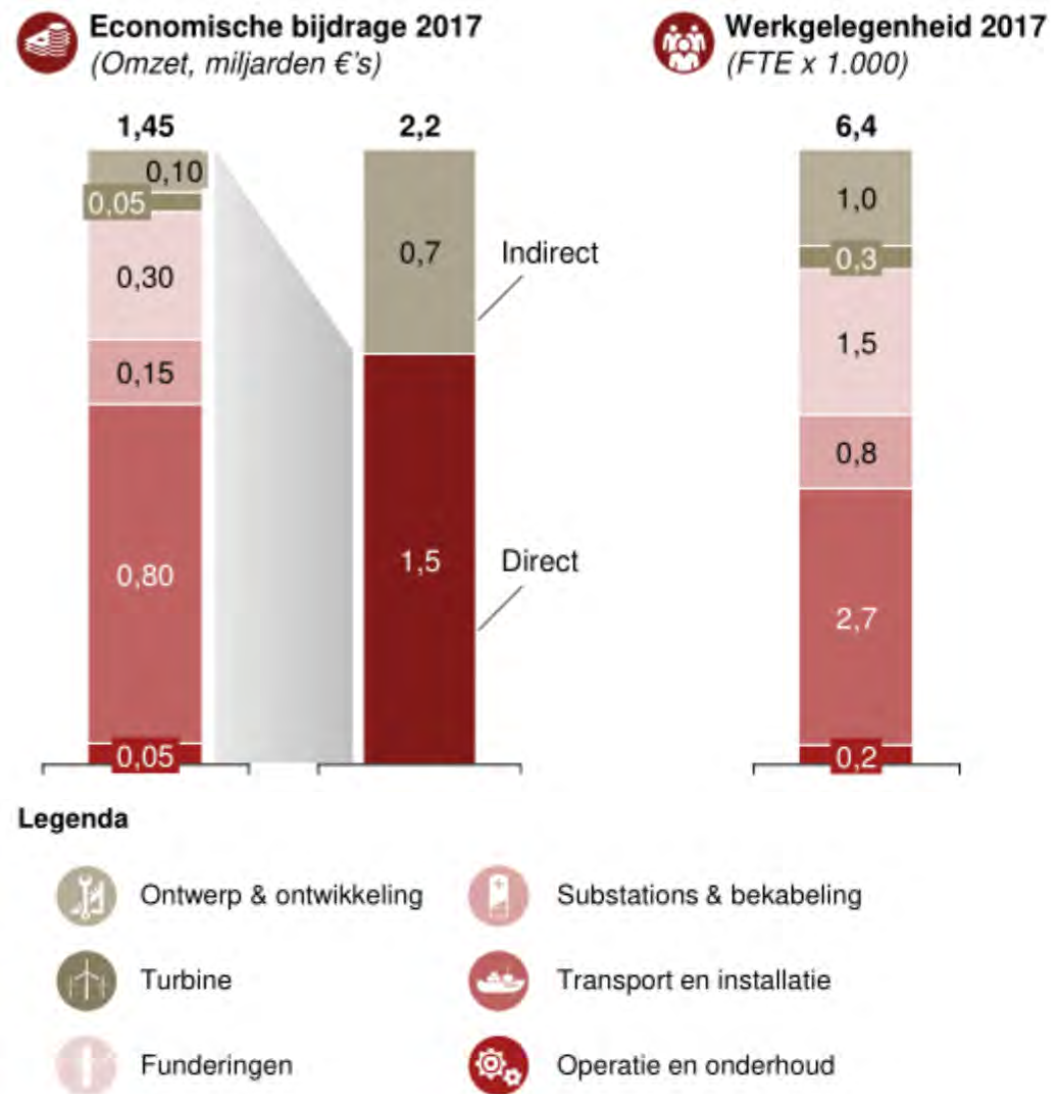
Waar gaan we heen in 2030
2GW Scenario?

■ Regeerakkoord
■ + 2GW scenario

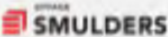

2. ECONOMISCHE KANSSEN VOOR DE OFFSHORE SECTOR: MARKT IN 2017

Bron: De economische bijdrage van Wind op zee PwC 2018

	Subsector	FTE	Grote werkgevers	
			Nederlandse werkgevers	Buitenlandse werkgevers in NL
	Ontwikkeling & ontwerp	1.000		
	Turbines	250		
	Funderingen	1.500		
	Substations & bekabeling	750		
	Transport & installatie	2.667		
	Operatie & onderhoud	200		
	Totaal	6.367		

2. ECONOMISCHE KANSSEN VOOR DE OFFSHORE SECTOR: MARKTPROJECTIE 2017

Bronnen: interviews, jaarverslagen, PwC analyse

BESTAANDE PROJECTEN 2018

2 MW
4x Nedwind 500kW/41

Lely '92
Irene Vorrink '96

120 MW
60x Vestas V80-2MW

Prinses Amalia (Q7 / P46) '08
Egmond aan zee OWEZ '08

129 MW
43 x Vestas V112/3000

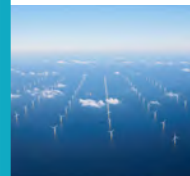
Luchterduinen '15
Gemini '17

28x Nordtank NTK600/43
17 MW

36x Vestas V90-3MW
108 MW

150x Siemens SWT- 4.0-130
600 MW

REGIO HEEFT 10-JAAR ERVARING IN OFFSHORE WIND

- O&M
- Constructie, installatie en transport

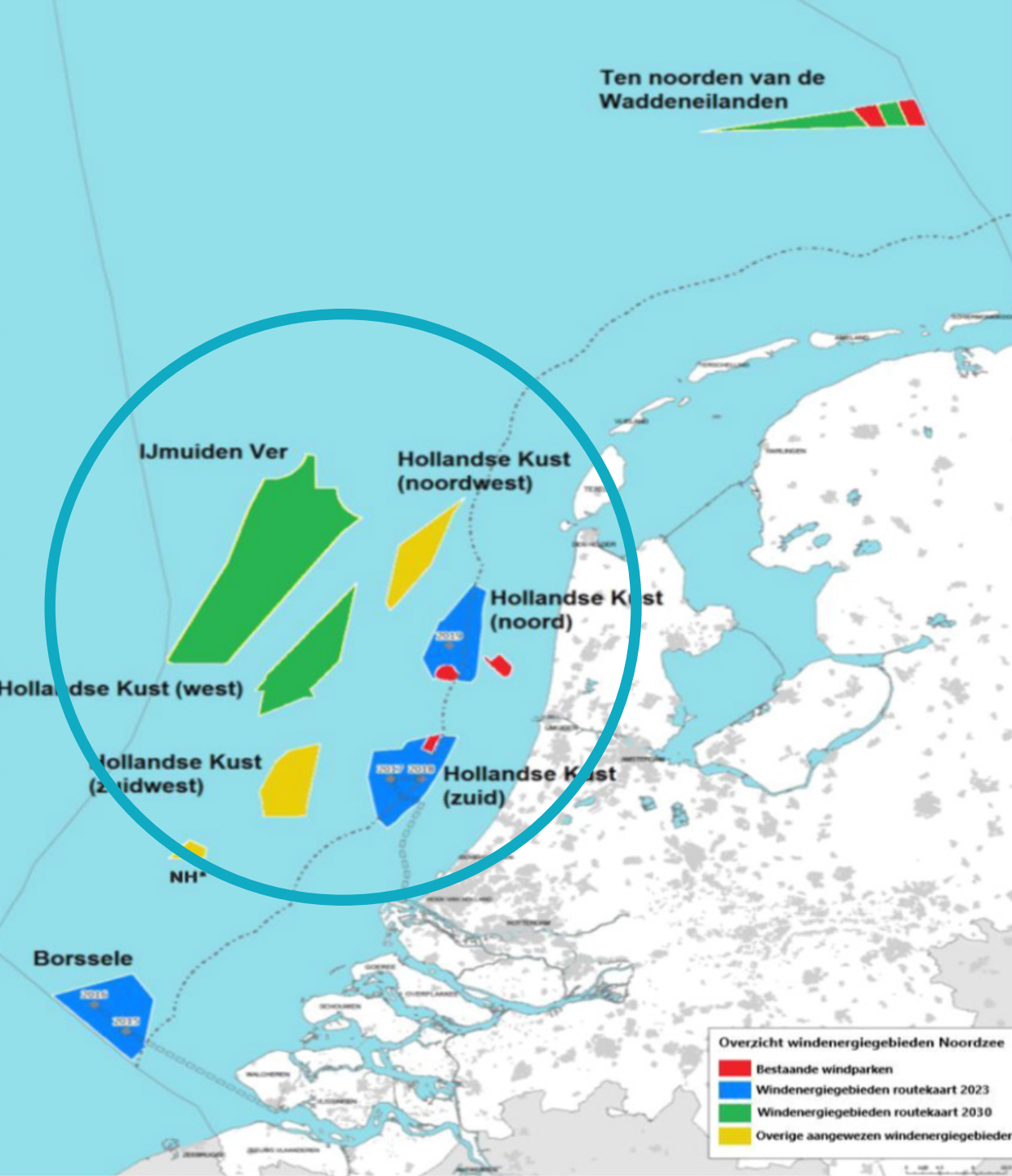
OWEZ – 36 turbines, Princess Amalia– 60 turbines and Luchterduinen – 43 turbines
Dus 40% van de bestaande parken in 2018

BUSINESS KANSEN

WAT BETEKENEN DEZE ONTWIKKELINGEN IN WIND VOOR AYOP-LEDEN?

OFFSHORE WIND NEDERLAND

AMSTERDAM IJMUIDEN
OFFSHORE PORTS

ENERGIEAKKOORD 2023

Kavels Routekaart 2023	MW	Tender	Operationeel
Borssele I&II	700	2016	2019
Borssele III&IV	700	2016	2020
Hollandse Kust Zuid I&II	700	2018	2022
Hollandse Kust Zuid III&IV	700	2018/19	2022/23
Hollandse Kust Noord	700	2019	2023

1000MW Operationeel + 3500MW =
4500MW operationeel in 2023

**400MW Operationeel + 2100MW =
2500MW in 2023** **AYOP AREA**

ENERGIEAKKOORD 2030

Kavels Routekaart 2030	GW	Tender	Operationeel
Hollandse Kust (west)	1,4	2021	2024/25
Ten Noorden van de Wadden	0,7	2022	2026
IJmuiden Ver	4	2023/26	2027 / 30
Nog aan te wijzen	~ 0.9		

4500MW Operationeel + 7000MW =
11500MW operationeel in 2030
2500MW Operationeel + 5400MW =
7900MW in 2030 **AYOP AREA**

ENERGIEAKKOORD 2030 INCLUSIEF 2 GW SCENARIO

Kavels Routekaart 2030	GW	Tender	Operationeel
Hollandse Kust (west)	1,4	2021	2024/25
Ten Noorden van de Wadden	0,7	2022	2026
IJmuiden Ver	4	2023/26	2027/30
Nog aan te wijzen	~ 0.9		
2 GW scenario (2023/2030)	7		2023/30

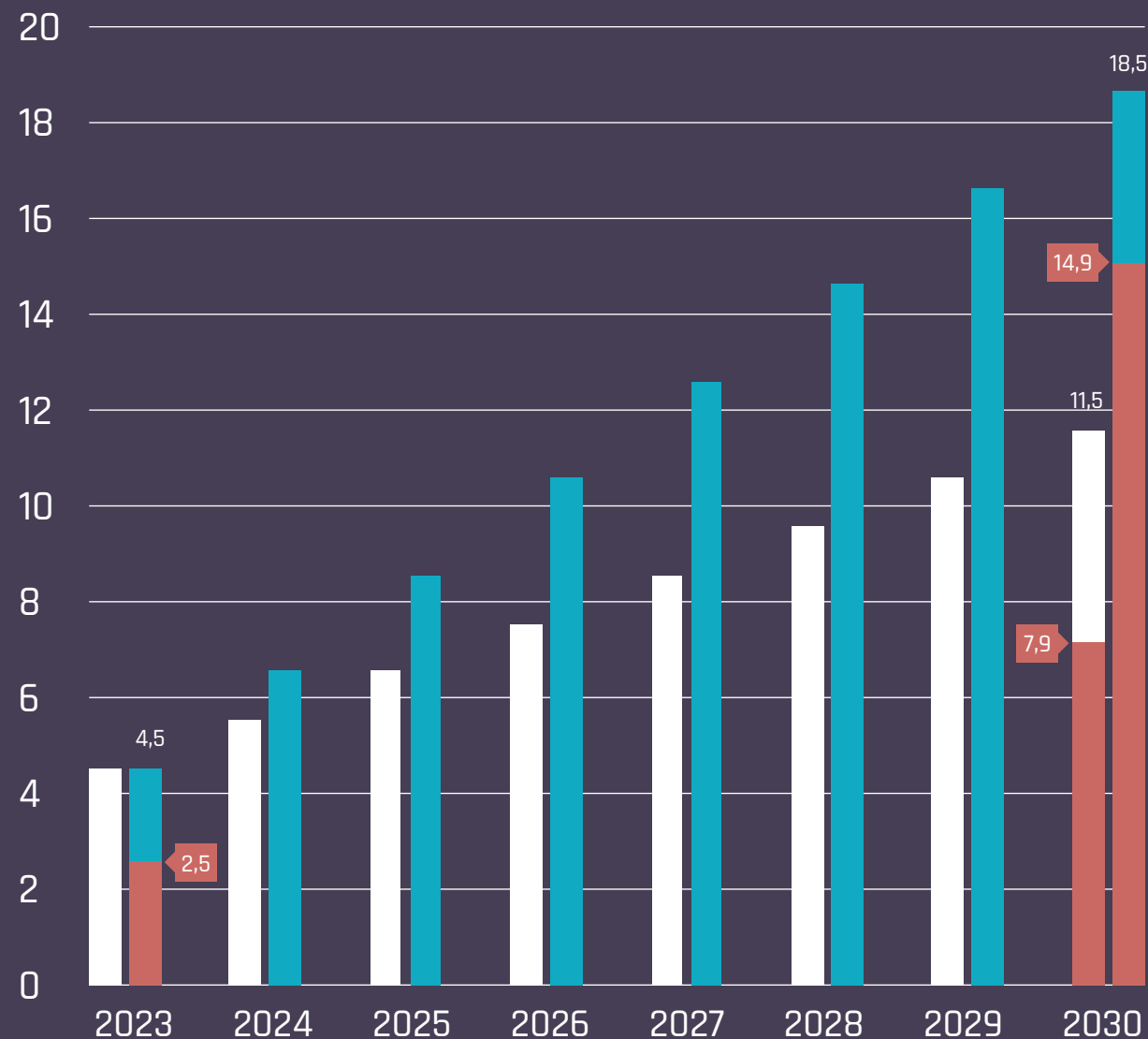
**2500MW Operationeel + 12400MW =
14900MW in 2030** **AYOP AREA**

GROEI POTENTIEEL WIND OP ZEE **AYOP**

2500MW Operationeel + 12400MW
= 14900MW operationeel in 2030
Aandeel Ayop van het totaal.

■ Regeerakkoord
■ + 2GW scenario
■ Aandeel van Ayop

IN 2030 22-JAAR ERVARING IN OFFSHORE WIND!

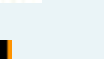
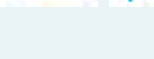
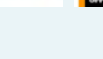
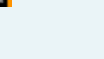
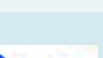
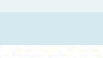
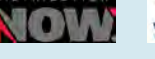
- O&M
- Constructie, installatie en transport

OWEZ, Princess Amalia, Luchterduinen,
Hollandse Kust Zuid, Noord en West, IJmuiden Ver.
Dus 70% van de bestaande parken in 2030!

OutPut	Eenheid	2018	2023	2030	2030 2GW - IJmuiden scenario*
Aantal MW's AYOP gebied	MW	400	2500	7900	14900
Aantal Wind turbines	No	150	507	1047	1747
Aantal bezoeken aan windturbines per jaar	No	1500	5070	10470	17470
Directe werkgelegenheid O&M	FTE	40	250	790	1490
Omzet O&M per jaar	EUR/jaar	26.000.000	162.000.000	512.000.000	966.000.000
Constructie kosten bouw Windpark	EUR				
Omzet gerelateerd aan Constructie & Installatie werkzaamheden	EUR				
Aantal Funderingen te produceren	No	150	507	1047	1747
Kabels die gelegd moeten worden	Km	280	1750	3780	5530
Opleiden direct personeel O&M	No	160	840	3000	5800

Subsector	AYOP spelers
	Ontwikkeling en ontwerp
	Turbines
	Funderingen
	Substations & Bekabeling
	Transport & Installatie
	Operatie & Onderhoud

VERVOLG

- Volume en schaalgrootte groter dan voorheen
- Volume mogelijk naar hoogste scenario door klimaatakkoord
- Urgentie is nu: planning voor bouw en logistiek in de eerste zes maanden van 2019
- Andere regio's zitten niet stil

Nu inzet vergroten om extra aandeel binnen te krijgen is nodig:

- ondersteuning door bureau ECHT
- versterken van bureauorganisatie voor extra activiteiten en zichtbaarheid, én duurzame continuïteit